

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

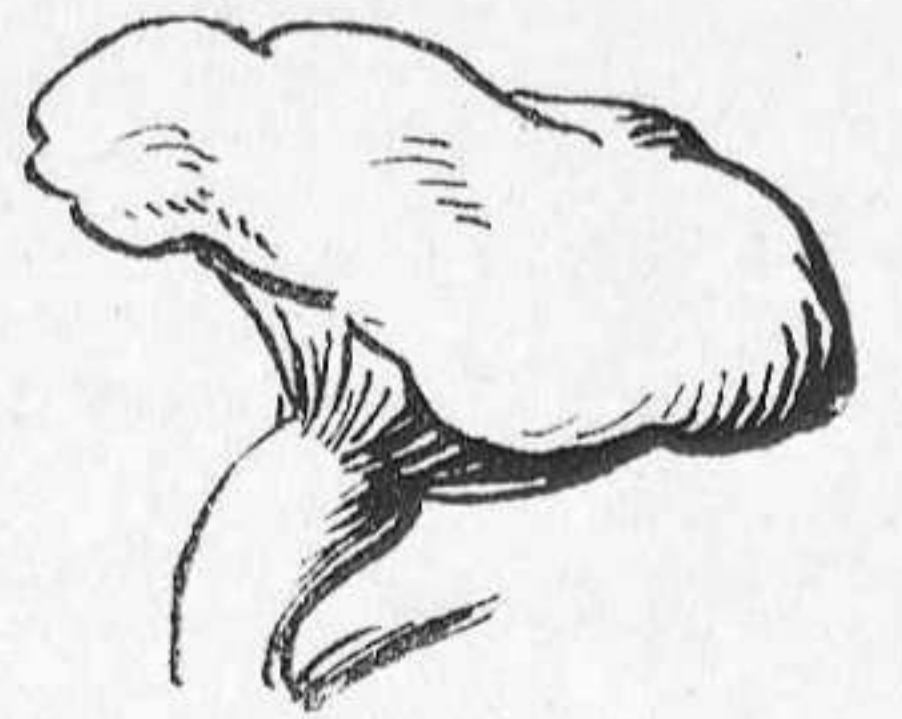
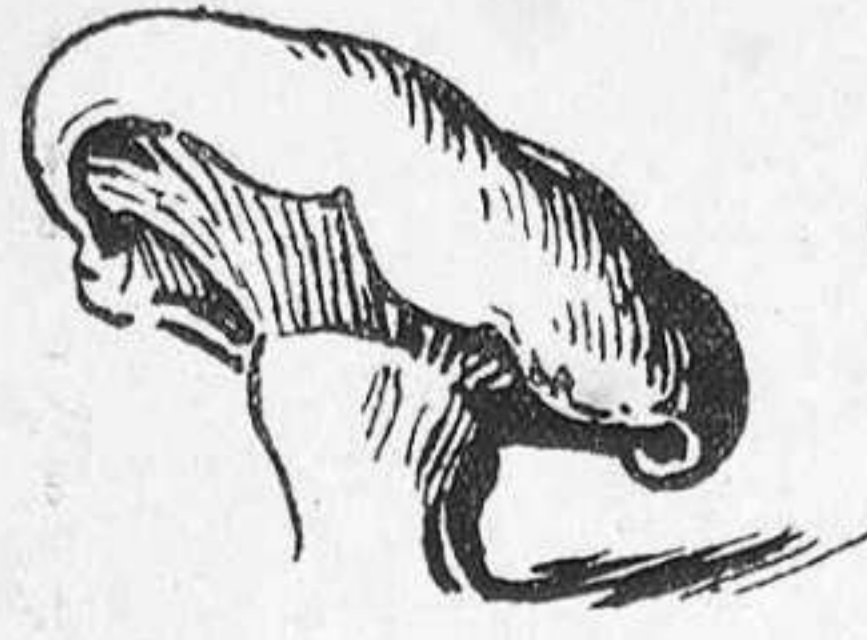
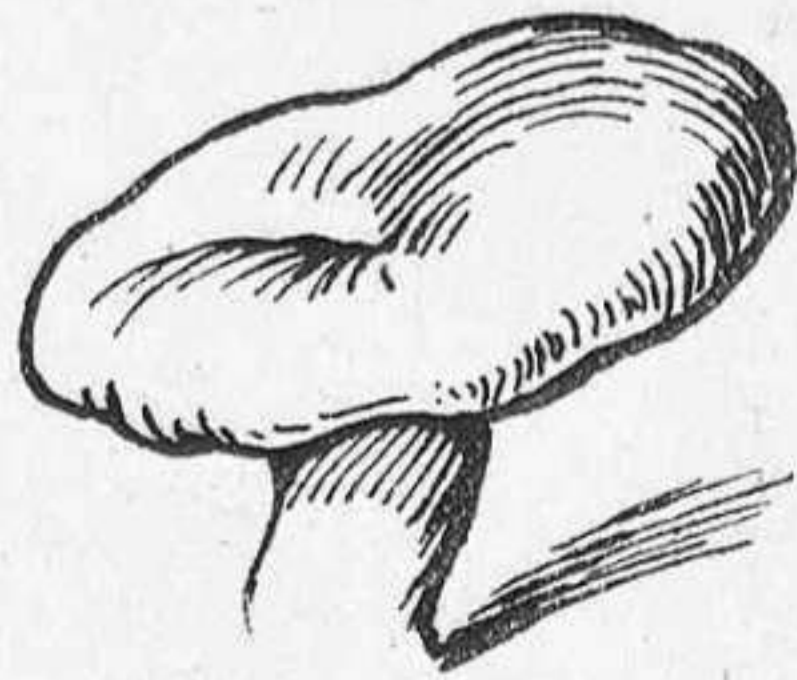
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

EN SILVELA Y LA NAU DEL ESTAT (Dibuix de APELES MESTRES)

—Ni 'l barco obeix al timó, ni 'l timó á la roda, ni la roda á mi... ¡Molt será que no se 'n vaji tot á la Carraca!...

VIATJE DE INSTRUCCIÓ

El govern ha enviat las institucions a passeig, en el recte y genuí sentit de la paraula.

A bordo de un barco de recreo, que va ser comprat com a barco de guerra quan el conflicte ab els Estats Units, s'està passejant la familia real, la qual de passada visita alguns ports del Cantábrich. Tres ó quatre barquets asmátichs segueixen al *Giraldá*, cabussant fins en la mar plana, ab pretensions de montar la guardia de honor.

Guardia veterana é inválida de una marina de guerra de per riure y que costa al esquilmat país una borratxada de milions.

Pero ¿no ns queda encare un barco de recreo utilizable per emprendre una de aquestas excursions a poca distancia de la costa y en dias de calma assegurada? Donchs ja tenim tot lo que necessitem al objecte que 'l govern se proposa.

Ab el *Giraldá* y las llanxas del gran estany del Retiro, l'Espanya d'en Silvela pot encare mantenir el rango de nació marítima de primer ordre.

Las institucions navegan... y ja ho diu la sarsuela:

«¡Dichoso aquel que tiene
la casa á flote!»

L'objecte de aquest viatge d'istiu, segons el govern, consisteix en mostrar al rey, destinat a ocupar dintre poch anys el trono, l'estat del país, ó de una part d'ell, per ara.

Per un costat ó altre havian de comensar, y han comensat per la costa del Cantábrich, desde San Sebastián al Ferrol.

Se tracta, donchs, de un viatge de instrucció.

D. Alfonso ha deixat ja 'ls jochs de la infancia, trobantse en la primera edat juvenil, en que precisa comensar a ferse càrrech de las cosas que més interessan al porvenir de un monarca.

Aquesta especie de aprenentatjes son completament ociosos en tota nació regida baix la forma republicana, en las quals, per ser la presidencia electiva y limitada al número d'anys que las lleys estableixen, son nombrats per ocuparlas homes fets y experts, eixits de las mateixas filas del poble que 'ls designa, y, com a tals, perfectes coneixedors dels seus sentiments, de las sévas aspiracions y sobre tot de las sévas necessitats. Els presidents de las Repúblicas surten del poble y ab el poble tornan a confóndres un cop terminada la seva missió.

Pero en las monarquias hereditarias no passa aixís. Vinculat el poder suprém del Estat en una familia, es rey de la nació 'l que disposa l'acás del neixement, y desde sa primera edat precisa anarlo posant en condicions de reinat, instruhirlo gradualment y ferli coneixer al poble, si no tal com es, que aixó es molt difícil per qui no ha nascut entre ell, de la manera que 'l govern vol que sigui ó aparenti ser.

Aquesta es la tasca qu'está cumplint en Silvela, y tots quants l'ajudan a sostenirse dalt del candellero.

¿De quina manera la compleix? Tal com acostuman ferho 'ls ministres cortesans que tot ho deuen y tot ho esperan de las institucions monárquicas: es a dir, presentant als ulls del soberá una nació joyosa, alegre, engalanada de festa, radiant d'entussiasme.

De cap manera la nació de las penas, de las inquietuts, de las miserias, dels traballs, dels neguits, de las desesperacions, que tot aixó deu amargarse als ulls dels monarcas, poch avesats als espectacles de la trista realitat.

Precisa que las músicas, al tocar, ofeguin els ays dels que pateixen; que 'ls archs de triunfo y 'ls domassos dels balcons amaguin 'l dol dels affligits; que 'ls cohets al estallar enlayre, fassin alzar la mirada als núvols, apartantlos de las miserias de la terra; y que la multitud, que plena de curiositat acut a presenciar el fastuós espectacle, com va a veure sempre tots els que 's donan gratis, aparegui com una entussiasista admiradora de la institució monárquica, plenament satisfeta de sostenir-la pels goigs immensos que li proporciona.

Tot s'explota en semblants cassos, y 'l govern d'en Silvela, com tots els que serveixen a la mo-

narquia, 'n son mestres en preparar aquesta classe de manifestacions.

El cas de Gijón dona una idea dels medis que s'emplean per obtenir un resultat satisfactori.

Hi ha en aquella població asturiana numerosas classes obreras que 's disposavan a fer una gira campestre 'l dia de la visita de la familia real.

Ab una semblant resolució quedavan terriblement desairats els elements oficials que té allí 'l govern pera secundar la seva política. Era precis, donchs, evitar que 'ls obrers s'aussentessin de la ciutat.

Foren cridats a capítul y se 'ls doná tot lo que demanaren: la jornada de vuyt horas y un augment de jornal. Si arriban a demanar un *jamón de Avilés* per barba, també se 'ls hauria concedit.

Ab una mica més, el govern encopetat dels aristócratas y dels frares, se declara francament socialista, sols per evitar que 'ls operaris gijonesos se'n anessin al camp a fer xirinola, 'l dia de la arribada allí de la real familia.

Naturalment, que una vegada lograt l'efecte, ni de la jornada de vuyt horas, ni del augment de jornal, se'n tornarà a cantar gall ni gallina.

Una vegada més las classes obreras tornarán a ser víctimas de las malas tretas del actual govern.

La preparació de totas las moixigangas que solen acompanyar als viatjes regis, absorbeixen per enter l'atenció del govern y dels seus agents.

Aixís s'explica que no 'ls quedi temps per procurar el compliment de las promesas que tenen contretas ab el país. Passan las senmanas y 'ls mesos, y sempre es d'hora per intentar alguna cosa en benefici del poble. Las feridas obertas pels desastres de las guerras manan sanch, y ningú 's

LAS FESTAS DE L'ESCLAVITUT

ESRÉM en plé periodo de festas majors. No hi ha ciutat, poble ó poblet que no dediqui un ó varis dias del any a fer pública ostentació de la rutina colectiva. ¿Qué se celebra? A ciencia certa, la multitud no 'n sab res. Li han dit que tal dia, de tal mes, ha de riure, y riu. De l'origen d'aquestas festas ningú 'n sab res tampoch. De son significat molt menos. Paganas ahir, católicas avuy, aquestas festas a plasso fixo, ab programa oficial, detallat, son sempre estúpides. Baix l'advocació de Baco ó de sant Nassari, de la deesa Ceres ó de santa Mamerta, son sempre 'l mateix en son fondo. Una multitud sense espontaneitat, qu'estirada per un cordillet, riu, riu y riu com un boig alegre a qui li toquessin el punt flach de son cervell.

Jo trobo qu'aquesta alegría de la multitud congregada per la tradició, es a dir, per ningú, per cap motiu, es una alegría trista, tan trista com alegres eran los plors de las *planideras* antigas. Fixeuvos bé en aquesta alegría de programa y la trobareu sosa y tonta.

No es que 'm repugnín perque hi haja sants de per mitj. Un 14 de Juliol francés fa bo a qualsevol sant católich. Es sempre una multitud esclavizada y explotada per amos que li permeten un descans a sa esclavitut y miseria perque las olvidi y vagi tirant pacientment de la vida, amarrada ab la cadena del presidari.

¿Heu vist alguna vegada un remat de bens, cridant tots quan un comensa, saltant tots per un mateix puesto quan un d'ells salta, esferehits si un s'esfereheix, pacífichs si cap se mou? Pues lo mateix li passa a la multitud en semblants diadas.

Es una alegría tota exterior, vuyda de dins, guarnida de fullám que va perdent la verdor de la vida, artificiosa com 'ls fochs que ab son esclat y coloraynas badan la boca dels

papanatas que 'ls contemplan, vestida de frágil paper que descoloreix la realitat d'un xáfch.

Se 'm dirá que ab algo s'ha de distreure la gent... Perfectament, que 's distregui; pero que 's distregui d'una manera més íntima, més sustanciosa, més útil, més espontánea, ab més motiu personal y no ab aquest motiu, estúpid ja, en forsa de ser tradicional.

Hi haurá qui trobi qu'en aquestas festas hi ha colorit, vida, animació, art, en una paraula. Es molt possible. També hi havia vida, colorit, animació, art, en las festas romanas que devoravan gladiadors. Lo qual no *quita* qu'aquell poble fos un poble en decadencia, embrutit é ignorant, esclavizat y miserable. També hi ha qui troba art, colorit, vida, animació, en una plassa de toros, lo qual no *quita* perque siguem un poble embrutit é ignorant, esclau y pobre, un poble en decadencia que va en tot a la quía del progrés dels demés. Quan l'art no serveix al progrés y perpetúa el passat, deixa de ser art y passa a la categoria de colorayna perjudicial.

En el fondo, repeteixo, aquestas festas colectivas, 14 de Juliol francés ó festa major de Vallgorquina, *pan y toros* ó *panem et circenses*, son sempre lo mateix: una majoria de bens esquilats per las estisoras de la política, robats en sa nutrició per l'avaricia patronal, plens de bruticia clerical, de parásits militars, resignats ab la seva sort gracias a que, en lloch de fer naixer en son cervell las reflexions y las rebeldias, las hi ofegan oportunament, molt oportuna y també tradicionalment, las festas y festetas ab que 'l distreuen sos amos y senyors.

Digueuli al infelís que qualsevol dia d'aquests se reventarà ballant durant dos ó tres nits en l'envelat de Vilamoguda, al individu que surt ronc de la plassa, al que perdrá una nit de repós mirant els fochs artificials; digueuls hi a tots aquests contentoyes de moment que 's explotan y tiranisan, que hi ha un medi per acabar ab la tiranía y l'explotació patronal, que bastaria un xich d'unió filla de la meditació y del estudi, hi os respondrán qu'es-

tán cansats, que no 'ls queda temps, que un rato que tenen volen distreure... y al dia següent, apagadas las lluminarias y tretas las banderetas, 'ls trobareu de nou amarrats al banch de sa miseria, muts y resignats, sense resposta devant de las brutalitats de son burgés, no sabent abont acudir el dia que 'l pa 'ls falta, carn de canó quan al govern se li antoixi, carn d'hospici quan se fassin vells, carn de prostitució si es dóna, sempre ab la corda al coll, ofegantlos, debatintse eternament en sa miseria, carreró al qual son gens sòlit cervell no hi troba surtida, próxims a la desesperació que 'ls porta devegadas al suïcidi quan el sufriment es molt y no hi ha paciència per soportar la agonia lenta de tota una vida.

El jesuitisme fa *cadàvers*, el militarisme fa *autómats*, l'Estat fa gent *sense iniciativa*, el capital fa *miserables*, las festas y festetas fan *maniquis*.

¡Ah! Diguis lo qu'és vulgui, tot s'encadena y lliga per arribar a aquest trist resultat. Hasta las innocentes banderetas y serrallets y las bulliciosas dansas de las festas majors y de las festetas de barri serveixen per mantenir el monstruós edifici social present; també son útils a la minoria de privilegiats, lladres que retenen en sas mans las riquesas naturals y las creadas per els esclaus y que deuran perteneixe a tots, que podrian perteneixe a tots si no 'ns contentessim tan fàcilment ab las engrunas d'una alegría a plasso fixo, ab las molletas de pa que 'ls amos ens tiran, per distreurens del verdader objectiu humá y burlarse de nostra candidés é ignorancia... Burros y sempre burros, badochs devant d'un sant Llorens de la Tapineria, símbol d'una humanitat coixa de cervell, ó devant d'un sant Roch de la Plassa Nova, símbol d'una mentalitat colectiva llogada; peixets sense aygua y aucells sense espay, presidaris rihent dintre 'l presiri social, incapassos de volar y condemnats a arrastrarnos a las plantas dels callas un cop terminadas las festas y festetas rutinarias y estúpides...

JOSEPH PRAT.

cuida de restanyarlas: las butxacas dels construbuyents están descosidas, no s'hi sosté un céntim, y ningú 's cuida de surgirlas.

Els governants están ocupats excludivament en disposar aquests viatjes de instrucció regia, que res poden ensenyar al monarca que 'ls realisa, puig no son altra cosa que l'ocultació de la veritat verdadera.

Y fins á cert punt es natural que aixís procedixin. De la monarquia reben el poder, no del poble, y á la monarquia afalagan excludivament.

Afegeixen una mentida més á tot el cúmulo de falsitats y convencionalismes, sobre 'l qual está bassat el poder que disfrutan. De moment, quedan com uns homes davant dels seus amos... pero després...

**

¡Ah! La realitat se sobreposa sempre.

Allá va, si no, un exemple històric.

Pel agost del 68, també 'n rebia molts de observis per allá á las provincias del Nort, la reyna D.ª Isabel II, ávia del actual monarca.

Y un mes després passava la frontera de Fransa, á la formidable empena de la Revolució, acompanyada de ben pocs dels cortesans que li preparavan las espléndidas ovacions.

Aquest sí que va ser un verdader viatge de instrucció.

P. K.

A NURIA

La carlinada are s'adona que son estèrils els seus goigs; de sos espasmes sanguinaris no ha pogut treure ni un fruyt xamós.

La carlinada prou voldria que fos fecond son ardiment. Com fruyt li negan las montanyas, el fruyt espera de dalt del cel.

La carlinada se 'n va á Nuria y á dins de l'olla fica el cap. Per xó hi ha anat en romeria.

¿Qué parirà?

DELFI ROSELLA.

RESOI, l'autor del atentat contra 'l rey de Italia, té un germá, militar pundonorós, que feya temps que no 's relacionava ab aquell. Al tenir coneixement del atentat, va protestar plé de dolor.

No li valgué la protesta, y 's veje objecte de tota mena de

provocacions per part dels seus companys de carrera. Acceptá un desafio que li proposaren y feri al seu adversari.

Y després de aixó 'ls seus superiors, reunits en tribunal de honor, l'han obligat á presentar la dimissió, perdent la carrera y quedant condemnat á la miseria ab sa esposa y sos quatre fills.

Historia trista es aquesta, que demostra l'estat de barbarie en que viuen els pobles, secularment sotmesos á la institució monárquica. ¿De qué han servit tantas revolucions emancipadoras, si encare avuy predominan las inicuas preocupacions de l'Edat mitja, fent recaure sobre tots els membres de una familia, la culpa de un sol individu d'ella?

El generalissim Roberts ha publicat contra 'ls boers, obstinats en no rendirse, disposicions tremebundas, que amenassan la vida y 'ls interessos de aquella bona gent.

Per qualsevol cosa pretén aplicar la pena de mort, la confiscació de bens, l'incendi de vilatjes y masias.

Y 'l mon civilisat que tan cridava contra las autoritats espanyolas de Cuba, tractanse de Inglaterra, fa muixoní.

**

Pero no per aixó 'ls boers es donan per entesos. Un bon número d'ells lluytan com á braus, y ocasionan als inglesos no pocs disgustos.

Las forsas británicas apenas son mestressas del terreno que trepitjan. Ultimament han sigut victimas de una sorpresa que 'ls ha causat la pérdua de quatre canóns y de més de quatre mil presoners.

¿Qué diria 'l mon civilisat, si 'ls boers apliquessin als presoners inglesos la dura lley dictada pel generalissim Roberts?

La cullita de blat á Espanya va ser l'any passat de 34 milions d'hectolitros, y aquest any s'evalua en 42 milions.

Donchs á pesar de aquest sobrepuig de 8 milions d'hectolitros, ja veuran com els espanyols no tindrem ni un pá á la post.

Las tropas aliadas ja son á Pekin.

Molt poch els ha costat de vencer la resistencia dels boxers.

Ara, ab que calin foch á la ciutat per sos quatre cantóns y no deixin un sol cap sobre las espatllas de un xino, demostraran las excelencias de la civilisació europea.

Y encare aqueixas excelencias serán més evidents, si á l' hora de repartirse 'l boti comensan á rompre's la crisma de cristiáns, per veure quina de las nacions que fan ali s'emporta la millor tallada.

CARTA DE FORA

Torrelameu.—Per ensotanat distret y variable, cap com el nostre. Fins no fa gayre temps, cada vegada que pujava á la trona sortia ab lo mateix: Que 'l treballar á las festas era pecat, que 'l descans dominical obligatori vindria prompte y que llavors el qui en dia festiu s'atrevis á treballar sofriria 'l consegüent castich.

Ara tot ha cambiat. ¿Per qué? Molt senzill: el venerable aucell negre ha sigut nomenat administrador d'una gran fábrica de sucre de remolatxa que á un' hora d'aquest poble s'está construhint, y á la quienta, perque 'l negoci vaji millor, li convé que á la festa també 's treballi.

Es clar que ara per culpa del mossén, las ánimas d'aquests treballadors es fácil que 's condemnin; pero lo qu'ell deu pensar:—¡Mentres la fábrica de sucre de remolatxa vaji bé!... Las ánimas ray, que abundan.—

Y té rahó: sobre tot, las de cantí.

À UN TORO

Suposo, banyut insigne, que, per la premsa imparcial y per las paraulas sueltas que hasta tú haurán arribat, has tingut lloch d'enterarte de la campanya formal que aquí y en molts altres puestos s'ha inaugurat dias há

contra la festa dels toros. Encare que un xiquet tart, al fi la gent s'ha dat compte de lo asquerós é immoral que resulta l'espectacle, y quatre desesperats, ab més voluntat que forsas, s'han posat á alborotar, cridant com uns homes:—«¡Mori l'espectacle nacional!»

Si haig de dirte lo que sento, de tot aixó 'n faig tant cas com de las cartas d'en Xapa.

Tal predica y diu pecats contra 'ls toros, y 'l diumenje te me 'l veurás que se 'n va tot trempat cap á la plassa á disfrutá ab el *Barbían* y á xiulá al *Melones chico*.

Tal periódich trobarás que 's titula anti-taurófil, y ni un dilluns ha deixat de publicar la revista de la corrida, explicant el troje del primé espasa, l'*armament* dels animals, el número de las picas y las baixas dels caballs.

Aixó vol dir que una cosa es vomitar disbarats contra la festa dels toros, y un'altra saberse estar d'aná á veure la corrida; y com jo, ab sinceritat, entench que aquest espectacle s'hauria de desterrar de nostras costums per bárbaro, repulsiu y degradant, hi pensat, bondadós toro, que tú y 'ls teus braus companys sou els únichs que en pocs dias podéu de debó lograr l'abolició inapelable de la festa nacional.

¿Cóm? Molt senzill. Al llensarvos á l'arena, en lloch d'anar al darrera de las capas, ¡al bulto drets com un llamp!

y vinga *enllestar* toreros. Una volta despatxats els lidiadors, als tendidos y ¡já repetí en aquells banchs la *brometa* de la sorra!

Ab vuyt dias de donar aquesta *llissó* als taurófils, y enviant á cau Pistraus á tres ó quatre dotzenas dels més encalabrínats, ¡veurás si 's moriria l'espectacle nacional acribillat per las banyas dels propis interessats!

Crech que aquest es, noble fiera, l'únich medi d'acabar ab las corridas de toros. ¿Voldrás tenir la bondat de ser tú qui 'l posi en práctica? T'asseguro que si ho fas tindrás l'aplausso d'Europa y 'l del món civilisat, y una mort molt més tranquila que la que ara 'us solen dar.

C. GUMÁ.

OBRERS DE PER RIURE

UAN els bons minyons van marxar á París, el ministre de Comers va ferlos las últimas advertencias.

—Veyám—va dirlos—si desempenyaréu bé 'l paper y sabréu deixar-nos en bon lloch. Estudiheu tot lo que se 'us presenti á la vista y procuréu que tothom 'us veji. Convé que la gent extranjera 's convenci de que á Espanya 'ls treballadors y 'l govern son carn y unglá.

Y dirigintse particularment á l'Ordóñez, un dels obrers més serios del grupo, va dirli doquantli copets á l'espatlla: —Espero que tu, sobre tot, aprofitarás el viatge, y que al tornar sabrás dirme de cor tot lo que hi ha á l'Exposició.

**

Impresionats per aquesta arenga, els braus obrers arriban á París y comensan á fer de las sévas.

Els uns preguntan ab molt interés ahont hi ha un café cantant.

Els altres s'estacionan davant de la torre Eiffel y 's passan allí las horas contemplantla.

L'Ordóñez els planta á tots, y se 'n va solet á passejar per la ciutat.

Lo que á n'ell més l'engresca es l'abundancia de noyas macas que per tot arreu li surten al pas, somrihentas, lleugeras, moventse ab garbo inimitable y escampant un núvol de perfums d'aquells que fan pessigollas al cervell.

—¡Cuydado!—li diu un guardia filántrop al veure l'afició ab que l'Ordóñez se las mira:—li adverteixo que 'l entussiasme per aquestas noyas es molt *caposat*.

—Millor que millor—replica l'obrer, disposantse á seguirne una:—per la *caposició* vinch.

**

Entre tant els altres ¿qué han fet?

La Exposició, la verdadera Exposició 'ls mareja y 'ls posa un cap com uns tres quartans.

—¡Qué n'hem de fer nosaltres d'aquestas máquinas que rodan y d'aquestas barras que puján y baixan!—diu un d'ells ab molta rahó.—Aquí lo que importa es divertir-se y passar alegrement el parell de senmanas que 'l govern ens té á París.—

Posats en el terreno de la franquesa, els obrers s'obran mútuament el cor.

—Jo declaro qu' en quèstió de máquinas no hi entench pilota.

—Jo ni en máquinas ni en res. Soch porter de la casa ahont viu un nebot d'en Silvela, y 'l senyor un dia va dirme:—¿Vols anar á París d'arrós?—Jo, es clar, ¿qué havia de contestarli? Que sí.

—La meva dona es dida d'una criatura d'en Gasset: per xó m'han convidat.

—Jo soch el promés de la cuynera d'en García Alix.

—De modo que aquí som tots personas decentas y capassas de gastarse quatre rals en lo que s'ofereixi? Donchs, viva 'l rumbo y á estudiar, que deya 'l ministre, á estudiarho tot.—

Y se 'n entran en un teatret construhit ab fustas y llustrina, ahont una dona de certa edat menja estopas encensas y balla la dansa del ventre sobre una taula vella de billar.

**

Ja no queda res per veure, Els panoramas, las llanternas mágicas, las *niñas gordas*, la dona tigre, la cabra de dos caps y setze potas, tot ho han *estudiat*—com diu ab molta sorna el promés de la cuynera de 'n García Alix.

Ademés, han acabat els quartos y un comissionat sense quartos, per *obrer* que sigui, á París s'hi aburreix de mala manera.

Els treballadors de real ordre agafan un dia el tren y se 'n tornan á Madrid ab la íntima satisfacció del home que ho ha vist tot.

—¿Qué tal?—els diu el ministre extrenyentlos las mans, pera portar la ficció fins al últim extrém:—¿n'heu tret forsa profit de l'Exposició?

—Sí, senyor: venim contentíssims. De manera que si per la Exposició que vé vol tornárnoshi á enviar, ja sab que pot contar ab nosaltres.

De prompte el ministre nota un buyt en las filas.

—¿Y l'Ordóñez?—pregunta tot extranyat.

—L'Ordóñez s'ha quedat de sagristá á París á l'iglesia de la Magdalena. Ja 'ns va encomenar que anessim á Sant Joseph á dir al rector que no l'esperí.

A. MARCH

CONTRAST

—Mira, fill meu, ¿veus tots aquests pagesos colrats pel sol ardent, furgant la terra, fent brunsir la dalla, bregant entre olivars y emparrant ceps?

Donchs els homens aquests, negres, suhosos, de bruts pellinchs cuberts,

LA CAMPANA DE GRACIA

Exposante a la mort en molts moments... cullen el pa sabrés de nostra taula...

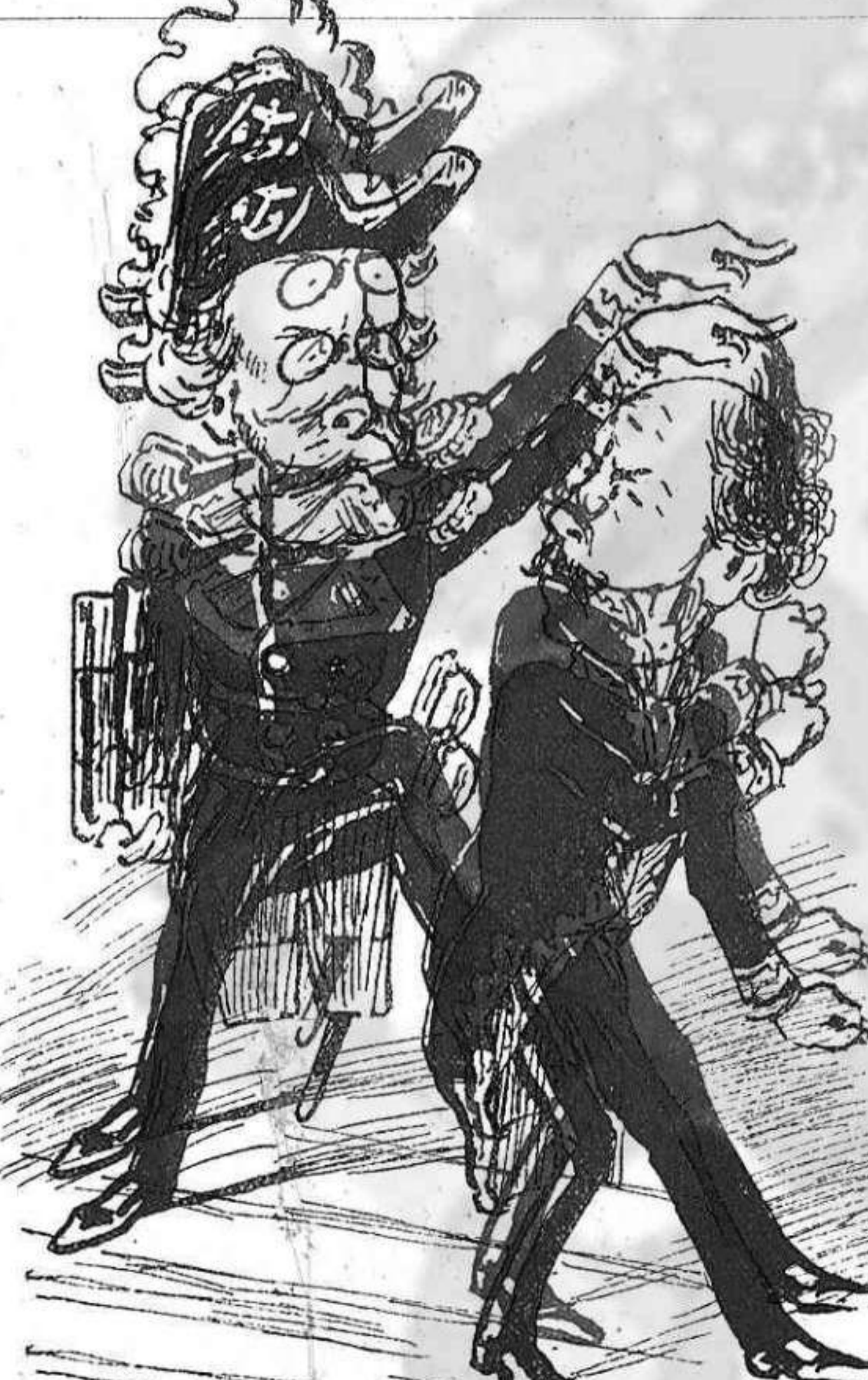
Justicia militar, que en son article 391, paràgraf 1, tant es... Exposante a la mort en molts moments...

ENTRETENIMENTS BOERS er? ¿Que —Y donchs ¿qué t'pensavas, mister? ¿Que aixó era bufar y fer ampollas?

LAS LLEYS DEL EMBUT

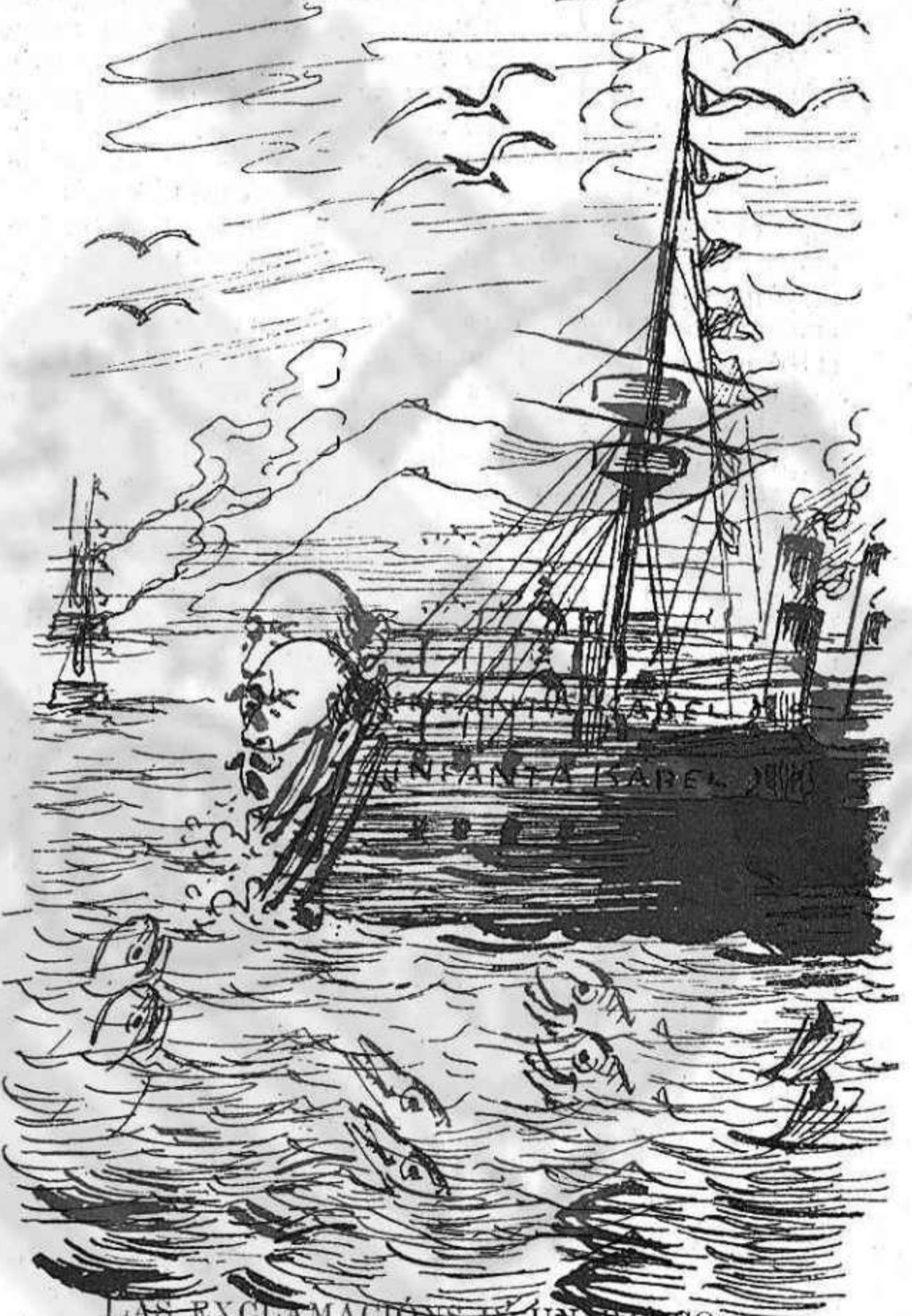
En la ley, feia la trampa. Bé n'hi ha d'articles en nostres còdichs prohibint terminantment que...

ORDRES SERIAS —Arri! ¡A Madrid desseguida! —Arri! ¡A Madrid desseguida!

D' AQUÍ Y DE FORA (Dibuixos de M. MOLINÉ)

D' AQUÍ Y DE FORA (Dibuixos de M. MOLINÉ)

—¡FERRERELLA ANUNCIOS PUCH CAMINAR!... —¡Esperéume, que no puch caminar!...

D' AQUÍ Y DE FORA (Dibuixos de M. MOLINÉ)

D' AQUÍ Y DE FORA (Dibuixos de M. MOLINÉ)

—Si aixó no fos vedat, ¡qué n'faria ara aquí de feyna! —Si aixó no fos vedat, ¡qué n'faria ara aquí de feyna!

LA CAMPANA DE GRACIA

planta al mitj del camí y tot l'iguante las espanyas di- gué: plantá al mitj del camí y tot l'iguante las espanyas di- per aquí no passa Deu.

Aném al cas. Góberna el capítol General que en todas las penyas civils y militares... Aném al cas. Góberna el capítol General que en todas las penyas civils y militares...

gala va consistir en una segona suscripció para regalar li las insignias, que pujá fins a deu mil pesos.

gala va consistir en una segona suscripció para regalar li las insignias, que pujá fins a deu mil pesos. gala va consistir en una segona suscripció para regalar li las insignias, que pujá fins a deu mil pesos.

¿SEGONA EDICIÓN?

¿SEGONA EDICIÓN?

—Buoi giorno, signor Silvea. —¡Ah caramba! ¿t'hi tallat? —Alora, que me's que no me's... —Venia a veure si puch retirar-se: els ulls... —Ja pot retirar-se:

—No 'us ho gastáu tot a la festa major. Recordéuvs que passat emá cemensaré a cobrar l' trimestre. —Recordéuvs que passat emá cemensaré a cobrar l' trimestre.

els ulls jo no 'ls passo may per en lloch. —Corpo di Bacol! ¿Vol jugar que s' ha olvidat d' un servidor?... ¿No m' recorda? —No, francament. —No fa pas tan temps que vaig veni a Espanya. —Sigui com vulgui, no hi caych. —Soch en Perrone. —¿Un pallasso que va treballar l' altre any al Circo Equestre?

—Bé PASSATEMPS XINOS a terra; —Bueno; ara que ja sou a Pekín, seyém a terra y enrahonem ho ab tota calma.

—¡Cattivo!
El soci y representant
del gran arsenal d' Ansaldo.
—¡Ah! (Es un italiá de pau.)
¡L' Ansaldo! Prou de qui 'm parla!
Aquell dels acorassats,
el qui 'ns va fé 'l Colón...

—¡Ecco!
—¡Qui havia d' aná á pensar
en vosté!...

—Pues, com li deya,
veyent que ja 'ls ha passat
el susto d' alló de Cuba,
viach per saber cóm están
de barcos.

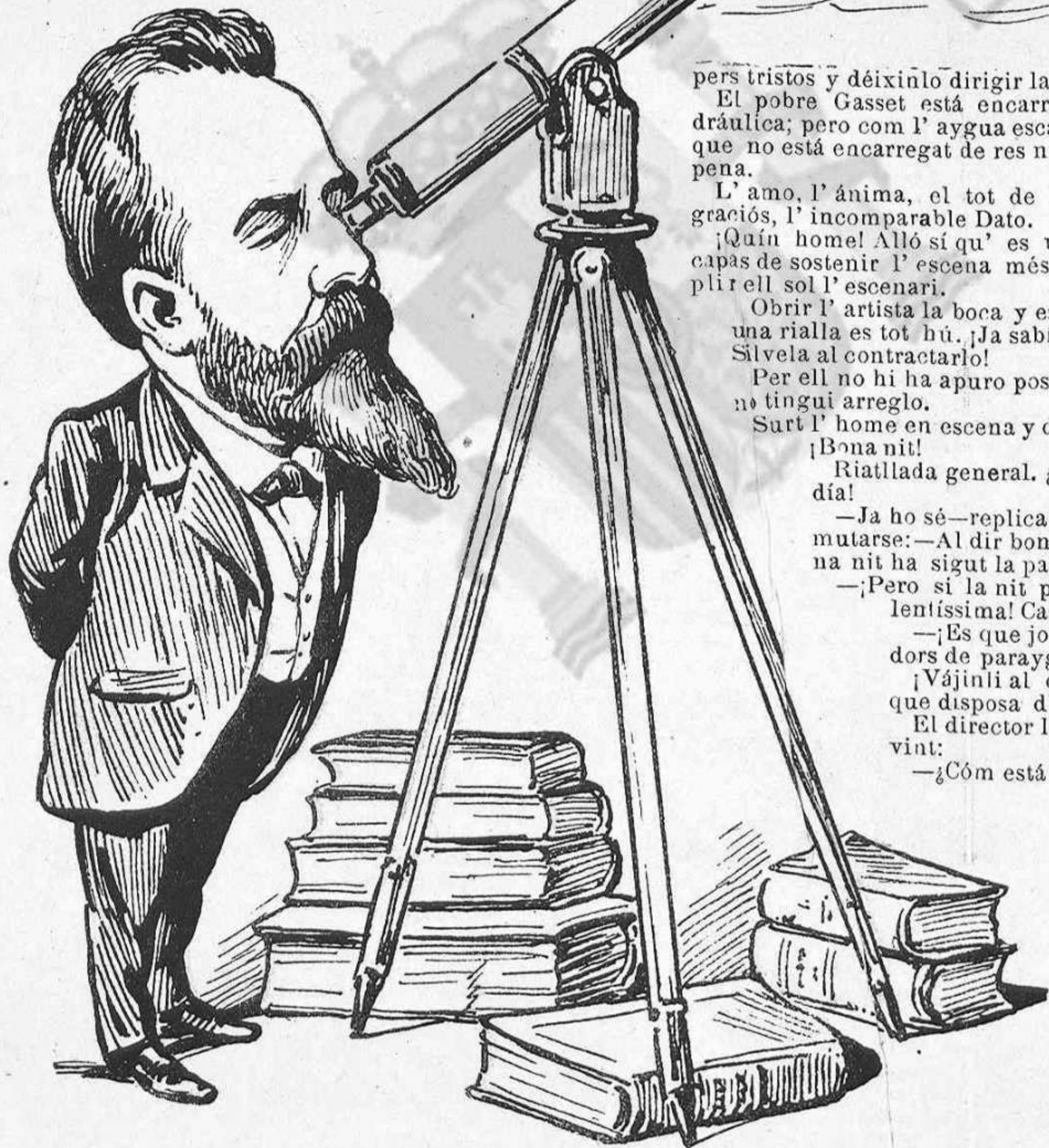
—¡Ay fill! Malíssims.
No crech que 'r tinguem pas cap
que valgui quatre pessetas.
L' un camina de costat,
l' altre s' enfonza de popa,
l' altre no pot doná un pas
que no perdi alguna pessa...
Li dich ab sinceritat:
no una esquadra, un joch de bitllas
sembla alló.

—Pues ja veurá:
doni un vistasso á aquest álbun,
y en menos que canta un gall
tria vosté una esquadreta
de lo millor que ara 's fá.
Repari quinas fragatas,
miri quins acorassats,
guayti quins creuhers més monos,
veji si en lloch ha vist may
torpeders tan forts de casco
y tan ben enquitranats.
¡Oh! No es per alabá 'l género,
pero en el nostre arsenal
tot se fa de llauna bona
y fil-ferro del més car.
¿Veu? Aquí té un preciós barco
que, sent per un parroquiá,
per quinze milions el dono;
aquí hi ha un acorassat
que sóls n' hi costará trenta;
aquí... En fi, trihi; ja ho sab,
en preus, formas y pinturas
l' Ansaldo no té rival.
—¡Ay Perrone! Si podia,
el méu gust fora comprar
tot lo que dú, pero...

—Acabi.
—Net y clá; estém escurats.
—¡Bo! Y aixó ¿qué té que veure?

EL MINISTRE D' INSTRUCCIÓ PÚBLICA

ASTRÓNOM HONORARI

—Veyám que fa l' ensenyansa...
¡Ay, eclipsantse, eclipsantse!...

—¡Qué! ¿Que potsé 's veu capás
de regalá 'ns una esquadra?
—No; pero pot contractar
un empréstit, y en vuyt días
té mil milions al calaix,
ab els quals retorna á España
el séu poderiu naval.
—¡Un empréstit!... ¡Quina idea!
Perrone, vinga la má.
Vaig á explicarho á n' en Dato,
y si á n' ell li agrada 'l plan,
parém tot seguit las telas,
y antes d' un mes ¡naps al sach!
Aixó sí, si aixó 's realisa,
ja cal que...

—Déixiu anar:
sempre, tant jo com l' Ansaldo,
hem sigut considerats.

L. WAT

EL GRACIOS DE LA COMPANYÍA

El ministeri actual—ja se 'n deuen haver adonat—no es altra cosa que una colla de cómichs, que ab las sevas trassas y manyas s' están burlant del país.
En Silvela, com á director de la companyía, 's queda 'ls papers millors, qu' en las sevas mans se tornan pitjors, porque no obra la boca que no fassi mitja dotzena de virollas.

L' Azcárraga, 'l barba, la sab més llarga que ningú. A n' ell no li vajin ab parlaments massa complicats. Surt á l' escena, demana uns quants milions pera comprar canonets de montanya, y mutis altre cop.

El ministre de Hisenda té més afició á cobrar que á estudiar papers, y per lo tant no lluheix gayre.

Al marqués del Vellido encománinli pa-

pers tristos y déixinlo dirigir las massas clericals.

El pobre Gasset está encarregat de la part hidrúlica; pero com l' aygua escasseja, es inútil dir que no está encarregat de res ni fa res que valgi la pena.

L' amo, l' ánima, el tot de la companyía es el gracios, l' incomparable Dato.

¡Quin home! Alló sí qu' es un actorás de debó, capás de sostenir l' escena més perillosa y d' omplir ell sol l' escenari.

Obrir l' artista la boca y esclatar el públich en una rialla es tot hù. ¡Ja sabia lo que 's feya en Silvela al contractarlo!

Per ell no hi ha apuro possible ni situació que no tingui arreglo.

Surt l' home en escena y diu, per exemple:—

—¡Bona nit!
Riatllada general. ¿Bona nit? ¡Si es de dia!

—Ja ho sé—replica 'l gracios sense inmutarse:—Al dir bona nit, volia dir: Bona nit ha sigut la passada, caballers.

—¡Pero si la nit passada ha sigut dolentissima! Casi sempre ha plogut.

—¡Es que jo parlava pels venedors de parayguas!...

—¡Vájinli al darrera á un artista que disposa d' aquests recursos!

El director li pregunta molt sovint:

—¿Cóm está l' ordre?

—Inalterable.

Y enaquell moment sonan mitja dotzena de tiros.

—¿Qué fa la nostra gent?

—Contentíssima.

Y apenas acaba de dirho, 's reben las dimisiones de sis directores generals y onze gobernadores civils.

—¿Qué se sab dels obrers?

—¡Traballant, treballant sempre!

Y á continuació arriba la noticia de que s' han declarat en huelga els treballadors de cinquanta fábricas.

Pero 'l gracios no deixa may el consabut *estribillo*:

—No hi ha novedat.

Té rahó per xó, fins á cert punt. Deu punyaladas, doscents robos, quatre motíns, vint periódichs denunciats, set periodistas á la presó... ¿Aixó es cap novedat?

—Es lo pa nostre de cada dia!

La formalitat del gracios es una cosa que fa esquinsar de riure á las pedras.

—Senyor Dato—li preguntan:—¿quán se 'n va al Nort?

—Encare tardaré dias.

Tardará dias .. y als cinch minuts se 'l veu encaminarse á l' estació.

—¿Es cert que á Vigo s' ha xiulat tant?

—Es fals: no ha xiulat ningú.

Y al pronunciar aquesta negativa li cau de la butxaca un telegrama de Vigo en que l' autoritat li pregunta qué se 'n ha de fer de las quaranta personas que están detingudas per haver xiulat.

Quan se proposa fer una broma, el gracios es homérich.

—Cóm no, si quan se proposa anar de serio ja fa riure!

—Vájin al port—diu als periodistas que 'l rodejan—y embáquinse en el vapor *Flecha*.

—¿Ja 'ns ho permeterán?

—El capitá té ordre meva de rebrels á tots.

Els periodistas, carregats de bona fe, s' encaminan al *Flecha* y 's disposan á pujar á bordo.

—¡Enrera!—ls diu el capitá, apuntantlos un mánech d' escombra.

—¿Per qué, enrera?

—No ho sé: en Dato m' ha ordenat que no deixés entrar á cap periodista.

Aixís es l' home encarregat dels papers de gracios de l' actual comedia política.

Hi ha qui li assegura un gran pervenir, y es fácil que no s' equivoqui.

Perque, fins suposant que la situació se 'n vaji á rodar, ¿qué pot faltarli al senyor Dato?

Qualsevol empresari de teatros el pendrá á mans besadas, oferintli la contrata firmada ab el sou en blanch.

—¡Ab l' escassés que d' actors cómichs hi ha avuy!... Ja ho crech.

Un gracios de las facultats del ministre de la Gobernació es precisament lo que fa falta.

Caygui, Silvela, caygui desseguida, que l' art el necessita á aquest senyor.

Vindrà, com vulgarment se diu, á llenar un cacto.

FANTÁSTICH.

UN ESPECTACLE

SONET

Una plassa molt gran y molt rodona,
molta de gent que crida entusiasmada,
un concejal... que reb una xiulada
y un concurrent qu' ab altre s' abraçona.
Un barret que 's passeja molta estona
tronat y ab l' ala quasi bé estripada;
algún renech de boca mal-parlada
y un sol calent que á tots els assahona.
Quatre ximplets que mostran las hetxuras,
una fera corrent com un mal-ayre,
que 'ls agafa y els tira tots enlayre
y un galeno que fa primeras curas.

Retratat ab pòchs mots aquí vos deixó
l' espectacle més cafre que coneixó.

J. CASTELLET PONT.

MERESCUT

El jefe d' aquesta esquadrilla, especie d' esquadra de Patachin, qu' acompanya á las institucions en un viatge marítim, ha pegat una puntada de peu á la part inferior de la vincladissa esquena dels periodistas que seguían á la Cort. En Silvela y en Dato els han posat l' *inri* arronsantse d' espatllas. Ens en alegrém de tot cor.

Antiguament els periodistas eran pobres de diners solament. Avuy ho son, en sa inmensa majoria, de diners y de dignitat.

Avans s' anava á la conquesta del ideal ab el cap dret, arrostrant els perills que suposa el dir la veritat á tothora y á tothom; exposantse á tota mena de venjansas salvatjes per part dels poderosos els revolucionaris, y als odís desenfrenats del poble els partidaris de la reacció.

Avuy es va per un camí de baixesas á la conquesta del tros de pá, ab l' esquena vinclada, ab un sonriure de vergonyosa humilitat als llabis y ab el cor buyt de tota mena de fé.

La primera condició indispensable avuy pera ser periodista es careixe en absolut de conviccions, pera poguer rodar ab major facilitat de l' un diari á l' altre per oposadas que siguin sas idees: es no tenir gota de vergonya pera que sense violencia pugui passarse la má pél avall á un personatge que ostenta honors y riquesas mal adquiridas; es tenir olvidadas las més petitas nocions de dignitat á fi de sentirse capás d' humillarse devant d' un tonto endiosat que pugui repartir almoys en forma de credencials; es possehir la ductilitat imprescindible pera sapiguer veure quatre caras en tots els assumptos y defensar la cara que més convingui al qui paga.

Sols sent aixís els periodistas, es comprén, el descredit que pesa sobre la premsa en general, á pesar de las excepcions honrosas que regeixen las vellas tradicions.

Aquellas discusions elevadas sobre punts de doctrina son avuy grolleras disputas de persona á persona. L' antich empenyo d' ilustrar á la opinió s' ha tornat estúpida competencia pera afalagarla encare que sigui donant gust á sas més baixas passions.

Així no son d'estranyar aquests espectacles repugnants qu' estàn oferint a diari aquests núvols de periodistas qu' es bellugan al vol de nostras primeras nulitats políticas, agotant els clítxés fets de l' adulació; que van com una colla de comparsas seguint el viatge de qualsevol, inflant desde sos diaris un migrat entusiasme oficial; qu' aparentan indignarse quan s' inicia alguna rebeldia contra aquestas intangibilas del sabre, del hisop ó de las balansas, de quina respectabilitat es rihuen en son fur intern; y que acaban, després de tantas humillacions, per fer cap ab els seus ossos a un hospital els que fracassan, ó a una Direcció General ó un govern de provincia, qu' es l' hospital dels que arriban á conseguir el perseguit sigró.

Ab aquesta conducta imbecil es guanyan el despreci d' aquells á quins han enlayrat y que pagan sas menudas ab una cossa com acaba de succehir á Avilés.

Ho tenen merescut.

JEPH DE JESPU.

Nuria, ab l' excusa de una pelegrinació, s' ha reunit una gran llopada ultramontana baix la presidencia de tres bisbes espanyols y un de francés.

Si á Espanya y á Fransa cuydessin els governs de prevenir algaradas, que solen donar per resultat terribles guerras civils, aprofitarian l' estada dels bisbes á Nuria, per obligarlos á ficar el cap dintre de l' olla.

Després de lo qual, quan el traguessin, haurien de trobarse sense mitra.

Sobre l' viatge regi á la capital de Viscaya, deya *El Heraldo* de Madrid:

«Hi ha alguna cosa d' expiació y cástich just en las xiuladas que s' donaren pel mes de maig á Barcelona y que pel mes d' agost s' han repetit á Bilbao. El govern va sembrar vents...»

Prou copiar.

«El govern va sembrar vents... y naturalment, els vents xiulan.

El mitrat de Salamanca ha prohibit la celebració de una missa de campanya.

Jo trobo que ha fet molt santament.

Els bisbes del morro-fort no han de voler conèixer altres missas que á las que á fi de cada mes surten de las arcas dels governs ximplés que s' pagan.

Un detall del viatge de la familia real á Gijón:

«Desde el Cerro, la música de Marina tocó la marcha real.»

Marina no podrém tenir; pero la música no pot faltar.

Com que tot lo que á Espanya té relació ab la Marina, al cap-de-vall, no es més que música.

El bisbe Josep, ab tot y trobarse á Das (Cerdanya), com qui diu á quatre passos del santuari de Nuria, no ha volgut pendre part de cap manera en la pelegrinació ultramontana.

Segons notícias, als que l' invitavan á ferho s' va respondre ab un redoli:

—Me tenen el dit al ull, y per lo tant, girin full.

Ara si que l' bisbe Josep s' ha guanyat las panterillas de la provincia de Barcelona.

Si en Silvela no las hi concedeix, será un ingrát.

Aquest dia m' deya un patró:

—M' agrada molt que s' ministres naveguin: á veure si s' marejan y treuhen.

—¿Qué voleu que treguin?—vaig preguntarli.

Y ell me va respondre:

—Que treguin tot lo que s' han menjat del pais.

En Vadillo, ministre de Gracia y Justicia, sense fixarse en res, ni en la lley ni en els pressupostos, ha aumentat el número de magistrats á la mida del seu gust.

Lo qu' ell dirá:—¿No soch ministre de Gracia? Donchs ¡viva la gracia!

Es molt xocant el brindis que va fer á Arcachón el comandant del *Vasco Núñez*.

«Hoy no tenemos barcos—va dir—pero llegará el día que los tendremos. Para entonces son fervientes los deseos de los españoles de marchar unidos con los franceses, donde les llamen los intereses de ambos países.»

L' almirant francés podia respondre:

—Sí, señor: unites podém anar; pero á una respectable distancia s' uns dels altres; porque s' bar-

cos espanyols tenen las calderas poch seguras y tot sovint prenen mal els que s' hi acostan.

Fa uns quants anys, el govern va posar un impost crescut sobre s' jochs de cartas, cobrantlo dels fabricants ab arreglo á sa producció y abonantloshi l' import del impost sobre s' jochs qu' exportessin.

Al liquidar els productes d' aquest impost, resultá que l' govern habia tingut d' abonar per exportació de jochs de cartas, 3,000 pessetas més de las que habia cobrat pels jochs produhits.

¿Eh que aixó es jugar net?

Donchs, á pesar d' aquell escarment, en Villaverde ha restablert el mateix impost, fixant son producte líquit en 500,000 pessetas; pro com que *del dicho al hecho* hi ha una bona diferencia, ara resulta que, cridats els fabricants de cartas para concertarse ab l' Hisenda respecte á la quantitat que poden donar, no volen afliuxar més que 29,000 pessetas, máxim de lo que s' ls permet pagar l' importancia de sa industria.

Com que l' Hisenda no s' hi conformará, s' haurá de crear un negociat especial pera aquesta contribució, es nombrarán empleats interventors en todas las fábricas, y una renta que donará, mal contat, 30,000 pessetas, en costará 100,000 ben pagadas de cobranza é investigació.

Vostés dirán que fora més senzill y més profitós prescindir d' aquest impost; pero ¿de qué han de viure s' ls assilats d' aquest inmens hospici que s' titula l' Estat espanyol?

El barítono Climent diu que de veu ne té molta y que canta ab sentiment; pro l' sentiment diu la gent qu' es del pobre que l' escolta.

LLUIS G. SALVADOR.

L' Arcís, qu' es un mal autor sense mérit especial, creyent ferli un gran favor al teatro d' «El Rosal» li anuncia funció d' honor. Es un cas ben peliagut ferse d' aixó solidarís! donchs, á tothom se li acut qu' hi han seccions á n' els diaris per anunciar lo perdut.

JOSEPH XIMENO PLANAS.

À LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1. XARADA.—*Mus-ca-ro-las*.
2. ANAGRAMA.—*Vespre—Peurés*.
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Lo Teatro per dins*.
4. LOGOGRIPO NUMÉRICH.—*Ecaristo*.
5. GEROGLIFICH.—*Quatre potas un caballé*.

XARADA

—Total ¿hont ets vina.
—Soch aquí ¿qué pana?
—Ves á dalt y poam un manat de *hu-uarta*, per guarnir l' eida pel sant de ta ma; després si la trols, baixam de passa la camisa aquel qu' encare es *de-quarta*, y luego t' arrib á cal metje Plaás; que vingui deessa antes de la tar,

que l' nen ja pots dirli no *prima-doblada*.

F. M. CATS.

ANAGRAMA

L' altre día un bonich *tot* vaig donar á n' en Pasqual, y mireus si es pendonot que vá llessarlo al *total*.

J. ALBERTÍ Y P.

TRENCA-CLOSCAS

M. OJEDA SELLES
GUIMERA

Combinar una obra dramática castellana.

UN DESAFIA ARCADES.

CONVERSA

—Roseta, todas las xicras del escudeller son trencadas.
—¿Qui caramba ho ha fet?
—Ta germana.
—Qui, ¿la Carmeta?
—No: la que tu mateixa has dit.

P. GIRÓ Y B. DE V.

GEROGLIFICH

I
A
D D
CIBADA
CI
A
M A
I V

F. FLÓ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadáns: A. Garriga, Emanuele, Un ex-ruixadorista, L. Genís y Companyia, J. Hernández, Un Vilanovi Catalanista, R. Homedes Mundo, A. Carcamal, Serenini (Masnou), J. Lleal, R. A. y S., Joan Angril, Un *brut* de Reus, P. ret Aguiló, P. tit de la taberna, Jotabeeme, Un que té la F. G., J. Molin, Pepet Panxeta, Un soció Foment S. Antoni, Lort Wilmore, Roura, Tornató, Pepet Corchs (a) Duro y Un Vilafranqui D.—*Lo que ns envian aquesta senmana, no fá per casa.*

Ciudadáns: Rosendo Vidal P., Joan Ribas, Joseph Batista, Ciudadá d' Ilmo, Rosifol Llauné, Joan Torrent M., Albert Dorosa y Joseph Gorina Roca.—*Insertarém alguna cosa de lo que ns envian.*

Ciudadá: Jo (Figueras): Las *circunstancias* no ns permeten la publicació dels seus valents versos.—Esquellófilo: Lo que pot fer es fullejar obras en alguna biblioteca pública.—Joseph Mozo: No té prous condicions.—V. Aliva: Els seus *pensaments* no ns agradan gens.—Oliverta: Els dibuixos d' aquesta vegada, no ns serveixen.—G. B. y P. (Palafugell): Tot lo que abunda en sentiment, escasseja de correcció literaria.—J. Pons (Igualada): El seu *estudi* ns demostra que vosté no hi ha anat gayre.—Joan Via: Molt poca cosa se aprofitará.—I. Soler y D.: Parlar d' aquestas porquerias, es fer broma de capellá, y la vritat, no ns xoca.—Gratacós: Els seus cantars son rípiós y vulgars.—A. E. F.: Massa farsiment per un gall tant escanyolít.—M. Carbó d' Alsina: Está ben *instrumentada* y la farém *compondre*; l' altra no ns *sona* tant bé.—Joan Ventura: La forma no va mal, pero l' *pensament* se li acut á qualsevol corredor de gafets y gafetas.—J. Ratés y Ratés: Si li veu, senyal que hi es.—Faust Casals Bové: Son massa florescas.—Lluís G. Salvador: La titulada *Que consti*, es una equivocació y un magatzem de assonancias; l' altra vá bé, *que consti*.—M. Grau: Vosté ho ha dit: Prou d' aquest coló.—M. Badia: Van bé, y gracias.—Joan Vicens: Liástima de versos ben cuidats per unas epigramáticas que ja han passat de moda.—F. Mas y Abril: Es incorrecte, material y espiritualmente.—Marangi: Vá d' alló més bé, y anirá á la primera ocasió.—P. P. (Castelló d' Ampurias): No val la pena de parlarne.—Un Rabét: Publicar la seva, sería repetir lo que deya en l' últim número. De tots modos, gracias per la intenció.—S. R. (Sant Esteve Sasroviras): Té que perdonar, pero no ns ha convenut. Els escéptichs no deuen fomentar may, per cap concepte, la farsa religiosa. ¡Valents escéptichs els que van á la professó y s' lamentan de que al ofici y al rosari no hi hagi hagut música! Quan nosaltres volém obsequiar á un foraster, el portém á la fira, al teatro, al café, á la fonda, á... á tot arreu, menos a missa. En quant á alló de que nosaltres tal vegada desitjém estar bé ab el seu rector, senzillament, ens ha fet somriure. Al seu rector y als demés rectors del món, els trobém al darrer full... y encare s' esborrém.

Ciudadáns: Ramón Lei, C. R., A. Deu, J. Bunon Bertrán, Domingo Bartrina, S. A. y C. y Joseph Pujadas Truch: *Rebut tot lo destinat als almanachs, y gracias.*

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

ACTUALITATS (Dibuix de JOSEPH LLUIS PELLICER.)

La Civilisació cristiana cap á Xina.